

Verweer zienwijze

Oude Rijksweg 283, 7954 EJ Rouveen

Zaaknummer: Z/STH19/010417 (Z/STH23/017485)

Op 10 oktober 2023 is de ontwerpbeschikking Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) afgegeven voor het omzetten van een melkrundveehouderij naar een vleeskalverenhouderij aan de Oude Rijksweg 283 te Rouveen. Op zaterdag 21 oktober 2023 is per mail een zienswijze ingediend door [REDACTED]

[REDACTED] Meppel. De zienswijze luidt als volgt.

- [REDACTED] meent dat de omzetting van een melkrundveehouderij naar een vleeskalverenhouderij niet mogelijk is, omdat intern salderen op RAV emissiefactoren niet mogelijk is. In de factoren zit teveel onzekerheid. Om deze reden dient een passende beoordeling opgesteld te worden, dit is ten onrechte niet gedaan.

Feiten.

Op 9 juli 2019 is een aanvraag om een Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) bij de gemeente Staphorst ingediend (OLO nummer 4180515, zaaknummer Z/STH19/010417), met een update van de aanvraag om een OBM op 4 juli 2022. Onderdeel van de aanvraag van 2019 was een Verklaring van geen bedenkingen (VVGB) in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegd gezag voor de Wnb is de provincie Overijssel. In deze cases zijn diverse Natura 2000 gebieden van belang. Het betreft:

- Natura 2000 gebied De Weerribben, aanwijdsdatum d.d. 10 juni 1994.
- Natura 2000 gebied De Wieden, aanwijdsdatum 24 maart 2000.
- Natura 2000 gebied De Oldematen en Veerslootlanden, aanwijdsdatum 7 december 2004.

Intern salderen

Voor intern salderen is geen natuurvergunning nodig. Dat blijkt uit de uitspraak van de Raad van State van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:71, uitspraak Logtsebaan). Als een wijziging niet leidt tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie – oftewel: als sprake is van intern salderen – en significante gevolgen kunnen worden uitgesloten, dan is geen nieuwe natuurvergunning nodig en hoeft ook geen VVGB te worden aangehaakt.

De oorspronkelijke aanvraag betrof het huisvesten van 180 vleeskalveren tot 8 mnd (Rav-code A 4.100). Nadat op 29 mei 2019 het PAS is gevallen (de systematiek om de impact van stikstofdepositie op te beschermen natuurgebieden te toetsen) is de aanvraag aangehouden in afwachting van een eventuele oplossing om de toename die door de aanvraag zou ontstaan te compenseren. Diverse oplossingsrichtingen zijn verkend (toepassing van emissiearme techniek(en), aankoop van ammoniak, enz.) maar geen ervan bleek haalbaar. Uiteindelijk heeft de maatschap ervoor gekozen om het aantal dieren in de aanvraag terug te brengen naar 146

vleeskalveren tot 8 mnd (Rav-code A 4.100) (totale ammoniakemissie 511 kg NH₃) zodat de stikstofdepositie per saldo niet toeneemt t.o.v. de referentiesituatie (de laagstvergunde situatie d.d. 10 juni 1994) in verband met de indirecte invloed op De Weerribben. Er vindt dus geen verslechtering plaats (intern salderen). In de melding in het kader van het Besluit melkrundveehouderijen milieubeheer van 1992 zijn geen dieren aantallen aangegeven. De adviseur van de ondernemer [REDACTED] heeft aan de hand van de diertelgegevens, opgegeven in de Landbouwtellingen (voorheen de Meitelling) over de jaren 1992 t/m 1997, de gemiddelde aantallen dieren uitgerekend en gehanteerd als referentie voor het jaar 1994. Als je 1994 als referentiejaar neemt kom je uit op 37 melk- en kalfkoeien (481 kg NH₃) en 15 stuks vrouwelijk jongvee < 2 jaar (66 kg NH₃). Dit geeft in totaal een emissie van 547 kg NH₃.

Elke toename sindsdien wordt gezien als een potentiële verslechtering. Door niet toe te nemen t.o.v. de ammoniak (emissie en depositie) van 1994 gebeurt dat niet en is er op voorhand geen verslechtering. Door uit te gaan van de eerste aanwijfsdatum (in 1994) en dus niet de latere aanwijfsdata (in 2000 en 2004) wordt een worst-case scenario toegepast.

Voor de inrichting is op 31 augustus 2012 een melding Besluit Landbouw milieubeheer ingediend voor 19 melk- en kalfkoeien (A 1.100) en 210 stuks jongvee (A 3.100). De inrichting is van rechtswege onder het Activiteitenbesluit milieubeheer komen te vallen. De ammoniakemissie bedroeg toen 1.171,0 kg.

Kleinschalig startkalverenbedrijf

Het bedrijf houdt zogenaamde startkalveren. Dit zijn kalveren die bij een leeftijd van minimaal 14 dagen vanuit de melkrundveehouderijen worden aangevoerd. De kalveren verblijven ongeveer 8 weken binnen het bedrijf en gaan dan door naar de gespecialiseerde vleeskalverenhouders (bij een leeftijd van 10 tot 12 weken). Daar verblijven de kalveren tot een leeftijd van maximaal 8 maand. Dit is eigenlijk een tussenfase tussen de fokker (melkrundveehouderijen) en de vleeskalverenhouders. De jonge nuka's (nuchter kalf) zijn in de beginperiode vatbaar voor allerlei 'kinderziekten'. Als de startkalveren in 'kleine' koppels worden gehouden kan de ondernemer het dier meer individuele verzorging en aandacht geven. Dit geeft minder stress en daardoor minder uitval (sterfte) in het gehele proces en er is minder antibioticagebruik (in het verleden werd preventief antibiotica toegediend aan alle kalveren bij hun start in de vleeskalverenhouders).

De emissie van startkalveren is lager dan die van vleeskalveren. De RAV dwingt ons echter te rekenen met de hogere norm voor vleeskalveren. In feite is de emissie waar nu mee wordt gerekend een overschatting van de feitelijke emissie. Startkalveren worden ca. 8 weken aangehouden en vleeskalveren tot ca. 8 maand!. Rekening houdend met de lagere ammoniakemissie bij jonge dieren in de groeifase, de korte aanhoudingstermijn (circa 8 weken) en de lagere mestproductie zal de ammoniakemissie op dit bedrijf dus lager zijn dan bij een normale vleeskalverenhouders.

De dieren worden overigens in dezelfde stallen gehuisvest waar eerder de melk- en kalfkoeien en het jongvee werden gehouden. Er wordt niets bijgebouwd of verbouwd. De startkalveren worden binnen een 'traditioneel' stalsysteem gehuisvest en doorgerekend met een ammoniakemissie van 3,5 kg NH₃ per dierplaats per jaar (in het verleden was in de Regeling ammoniak en veehouderij voor dit stalsysteem een ammoniakemissie van 2,5 kg NH₃ per dierplaats per jaar toegekend).

Traditioneel stalsysteem

Aangezien er geen emissiebeperkende maatregelen (zoals een emissiearm stalsysteem) van toepassing zijn, gaan wij er van uit dat er geen twijfels zijn over de toegekende emissiefactor. Rechters betwijfelen in uitspraken de effectiviteit van (bepaalde) emissiearme technieken maar niet de emissiefactoren zonder emissiearme techniek. Mogelijk dat de ammoniakemissie voor startkalveren dus lager ligt dan 3,5 kg NH₃ per dierplaats per jaar, (zoals die geldt voor vleeskalveren). In 2008 is door mij, in overleg met RVO in Zwolle, voorgesteld om dit te onderzoeken en indien noodzakelijk een 'nieuwe' RAV code toegekennen aan deze diercategorie met bijbehorende emissiefactoren voor ammoniak, geur en fijn stof. Het leek RVO heel aannemelijk dat startkalveren een lagere emissie hebben. Echter de kalversector was niet genegen om hieraan mee te werken.

Minder vervoersbewegingen

Ten opzichte van een melkrundveehouderij vinden er bovendien minder (interne)vervoersbewegingen plaats. Deze hebben ook invloed op de stikstofemissie van het bedrijf. Bij een melkrundveehouderij moet gedacht worden aan 5 maal per 14 dagen ophalen van melk met een RMO (rijdende melkontvangst), het leveren van brok en kunstmest e.d. en de vervoersbewegingen ten behoeve van oogstwerkzaamheden. Als interne vervoersbewegingen kunnen worden genoemd de tractorbewegingen voor het in- en uitkuilen van kuilvoer en snijmaïs en dit voer in de stal brengen. Bij een startkalverenhouderij moet o.a. gedacht worden aan de aan- en afvoer van de kalveren (maximaal 5 ronden per jaar, all-in all out systeem) en beperkte aanvoer van voeders. Het intern transport zal maar marginaal zijn omdat er geen kuilvoer en snijmaïs worden opgeslagen.

Bovenstaande informatie zou tot een ander inzicht kunnen leiden. Het bedrijf is geen grootschalige intensieve veehouderij. Het is een klein agrarisch bedrijf achter in de lintbebouwing in Rouveen. [REDACTED] werkt daarbij ook elders en gebruikt de vrijgekomen stallen voor startkalveren om op die manier zijn boerderij in stand te kunnen houden.